

Valga

Linna Leht

427-aastane linn

nr 2 • August 2011

Valga Linnavalikogu esimees Külliki Siilak ja linnaapea Kalev Härk tervitavad Valga linna nimel teid Eesti iseseisvuse taastamise 20. aastapäeva puhul ja kutsuvad kõiki 19. ja 20. augustil osa saama Rahvusvahelise Valga Militaarajaloo Festivali sündmustest, mis on pühendatud taasiseseisvumisele!

Haridus

Valga linn õnnitleb algava õppeaasta puhul kõiki õpilasi, lapsevanemaid ja pedagooge! Soovime jõudu, jaksu ja palju-palju kordaminekuid!

Militaarvärvides Valga on külaliste ootel

Juba kolmandat aastat järjest on augustikuus iseseisvuspäeva ajal kogu linn haaratud militaarustrites sõjameeste poolt — toimub rahvusvaheline militaarajaloo festival, kus tänavu osaleb 12 riiki.

Hele Heletäht

Valga LV avalike suhete spetsialist

Festival pakub vaatamist-kuulamist ja ka tegevust igale eale: vanavaralaat, sõjameeste ja -tehnikate paraad, näidslahingud, viikingite laager õpitubadega, pinnaltpäästmine ja erinevad temaatilised näitused ning mitmekülgne kultuuriprogramm linna erinevates kohtades.

Rahvusvahelise suurürituse eestvedaja, reservmajor Meelis Kivi sõnul on festivalil kõige rohkem põnevust pakkuvaks kujunenud näidslahing ja kõige atraktiivsemaks paraad. Sellel aastal etendatakse näidslahingus Põhjasõda ja II maailmasõja 1944. aasta lahingut Eestis. Näidslahingus osalevad sõjaajaloo klubide esindajad, lahingu eesmärk on näidata sõjameeste valikuid reaalses lahingus ning seda,

kui tähtis on hoida ära sõjakoledused. Lahing on üsna loomutruu — paugud, suits, plahvatused ning müra ...

Sõjameeste paraad liigub läbi kogu Valga linna ja on seda on kõigil soovijatel mugav jälgida. Näha saab läbi aegade kasutusel olnud mündreid, relvi ning tehnikat. Sõjamüra kõrval on kogupere-üritusel veel rida muusikaliisi etteasteid: ansambel Lindpriid, jõustruktuuride orkestrid jne.

Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsiooni juhataja Meelis Kivi ütles: „Festivali korraldamine on väga suur ja vastutusrikas töö, seda ei saa ellu viia üks inimene, tegemist on koostööga erinevate partnerite vahel. Suur tänu neile abi eest!“

Pildil: Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsiooni juhataja reservmajor Meelis Kivi.

Lihtne ja kaunis kodu sünnib tegemisrõõmust

Perekond Parise koduaed.

Anne Vaigre

Valga LV haljastuse vanemspetsialist

Valga linna vaikselt kõrvaltänaval asub lihtne ja elegantne kodu, mis kuulub Sirje ja Avo Parisele. Kujundus meenutab mõneti talumiljööd, tunda on pererahva töökat kätt, head kompositsioonitaju ja kunstimeelt.

Aias leiad puhkehetkedeks mõnusaad istumisenurgakesi, oma koht on väikesel tarbeaial. Aed on väga liigirikas, avar ja pargilik ning seal kasvavad ilusad vanad taluaia lilled — pojengid, floksid, käokingad ja ajakujundusega sobitatud, kenasti hooldatud vanad õunapuud.

Valga linna 427. sünnipäeval tunnustas Valga Linnavalitsus kolme

kaunist kodu. Eristat tähelepanu pälvis perekond Parise kodu, kes esitati ka vabariiklikule „Kaunis Eesti Kodu 2011“ konkursile.

Kodukaunistamise konkursi paremaid perekondi tunnustas Eesti Vabariigi President Toomas Hendrik Ilves 13. augustil Viljandis.

Pildil: Sirje ja Avo Paris.

Aktused Valga linna koolides

Uus õppeaasta algab neljapäeval, 1. septembril. Kooliaasta pidulikumid avaaktused toimuvad järgmiselt:

- **Valga Põhikool** kell 11 Valga Keskstaadionil (vihmase ilma korral kooli spordisaalis)
- **Valga Gümnaasium** kell 10 Vabaduse tn 13 koolimaja kõrval asuval väljakul
- **Valga Vene Gümnaasium** kell 10 kooliõues (vihmase ilma korral kooli spordisaalis)
- **Valga Kaugõppegümnaasium** kell 10 kooliõues (vihmase ilma korral II korruse fuajees)
- **Valgamaa Kutseõppekeskus** kell 15 kooliõues, Loode tn 3
- **Valga Muusikakool** kell 15 kooli saalis — kõik uued õpilased (eelklass, 1. klass ja vabaõpe); kell 16 kooli saalis — 2. kl–7. kl ja vabaõpe
- **Valga Jaanikese Kool** kell 10 koolis

Aktustele järgnevad klassijuhatajatunnid.

Avatavad 1. ja 10. klassid Valga linna koolides

Valga linna koolides alustab uuel õppeaastal esmakordselt kooliteed 136 õpilast. Avatakse 6 klassikomplekti esimesi klasse: Valga Põhikoolis 2, klassijuhatajad Eve-Rita Peet ja Ester Jürgen; Valga Gümnaasiumis 2, klassijuhatajad Tiit Kallion ja Ljudmila Hingla, ning Valga Vene Gümnaasiumis 2, klassijuhatajad Tatjana Stiba (vene õppekeeleklass) ja Eha Täht (keelekümblusklass).

Kümnendaid klasse avatakse 4 klassikomplekti, neist 2 Valga Gümnaasiumis, klassijuhatajad Eva Tšepurko ja Kersti Piir; 1 Valga Vene Gümnaasiumis, klassijuhataja Oksana Avramenko, ning 1 mittestatistionaarses õppevormis klass Valga Kaugõppegümnaasiumis.

Koolijütsid, tulge lustima!

Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus ootab 1. septembril kell 13 kõiki õpilasi ja nende vanemaid osa saama koguperepäeva „Tere, kool!“ eakohastest mängudest ning meelelahutusprogrammist. Planeeritud on tegevusi igas eas õppuritele — kooli alustavatest õpilastest kuni abiturientideni. Kohtumiseni!

Linnaelu

Veel kord heakorrast

Meie linnas on eramurajoonides palju hoolitsetud kinnistuid, seda lausa tänavate viisi. Paljudes kodudes käivad — vastavalt võimalustele ja vajadustele — katusevahetused, välisvooderduse uuendamised või lihtsalt remonditööd. Samuti on hakanud paljud korteriühistud hoolitsema oma majade soojapidavuse ja väljanägemise eest. Kes on olnud hoolas maja ja õue korrastamisega, on olnud hoolas ka aiataaguse korrashoidmisega.

Kahjuks kohtame sageli hoolimatut suhtumist meid ümbritsevasse ning kaaskodanike headesse püüdlustesse. Ikka esineb veel vandaalitsemist ja prügistamist.

Oma igapäevase elutegevuse käigus tekib kõikidel elusolenditel teataval määral jäätmeid, kuid nende jäätmete likvideerimiseks ja äraandmiseks on loodud mitmekülgsed võimalused.

Alljärgnevalt avaldame meeldetuletuseks olulise info iga linlast puudutaval teemal — jäätmed.

Valga linna on paigaldatud erinevatesse kohtadesse konteinerid nii pakendite kui ka paberi ja papi jaoks. Samuti asuvad pakendikonteinerid suuremate kaupluste juures, kuhu on võimalik kauplust külastama minnes pakendijäätmed ära panna.

Valga linna avalikud papi ja pakendikonteinerite asukohad:

Segapakend:

- Jaama pst 12, raudteejaam
- Pagari tn algus
- Roosil/ Soo tn ristmik
- Lembitu tn 2, KÕK
- Lille/ Hiie tn ristmik
- Tambre/ Tibina tee/ Ploomi tn ristmik
- Bauhofi parkla
- Tartu mnt/ Pärna pst ristmi

Segapakend, paber ja papp:

- Puiestee 8, linnavalitsus
- Tõrva tn
- Võru/ Narva t ristmik
- Raja 21, RIMI taga
- Pedeli 2A, Spordihall
- Metsa/ Jõe tn ristmik
- Kungla/ Petseri t ristmik
- Vabaduse 28, lpk Buratino
- Tuubi tn
- Valga jäätmejaam, Võru 109C

Juunikuu alguses lisandus veel kolmaski konteiner (silindrikujuline, rohelise värvi) spetsiaalselt klaastaara jaoks. Täiendav konteiner on paigaldatud Peetri-Kungla tn ristmikule.

Pandimärgiga pakendeid saab ära anda Selvehalli (Pikk tn 20), Sõpruse poodi (Uus tn 10A), Võru tn poodi (Võru tn 39). Taaraautomaadid asu-

vad Konsumi (Siilikeskus, Kuperjanovi tn 3), Selveri (Raja tn 5), pereapteegi Apotheke kõrval (Vabaduse 39), Maxima XX (Jaama pst 2B) ning Rimi (Riia 18) tagahoovides.

Kui füüsiline isik ostab uue seadme, siis on tal õigus anda vana sama liiki ja otstarvet täitnud seade ka samasse kauplusesse tagasi.

TASUTA

saab **Valga jäätmejaama, Võru 109C (vastuvõtt iga päev, E–P, kl 9–17)**, ära anda järgmisi jäätmeid:

1. **Elektri- ja elektroonikajäätmed** (komplektsetena)
2. **Suurjäätmed** (kompleksne kasutamiskõlblik möbel)
3. **Vanarehvid**
4. **Metallijäätmed**
5. **Ohtlikud jäätmed erasikutelt**
6. **Pinnasejäätmed** (ei tohi olla segunenud ohtlike ühenditega)

Vajadusel info telefonil 5392 0286.

TASU EEST SAAB ÄRA ANDA

1. **Asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid:** 1 kg — 0,138 €/ 1 t — 138,05 €
2. **Segahitusjäätmed** (kipsipõhised ehitusmaterjalid, muu ehitus- ja lammutuspraht, aknaklaas). Ei tohi sisaldada immutamata ehituspuitu, kivi-, betooni- ja keraamikajäätmeid, ohtlike jäätmeid: 1 kg — 0,11 €/ 1 t — 107,37 €
3. **Betoon, tellised, plaadid ja keraamikatooted** (max lubatud läbimõõt 50 cm ning ei tohi sisaldada metalli): 1 kg — 0,03 €/ 1 t — 30,68 €
4. **Suurjäätmed:** 1 kg — 0,092 €/ 1 t — 92,03 €
5. **Puude ja põõsaste oksad:** 1 kg — 0,01 €/ 1 t — 7,67 €
6. **Immutamata puidujäätmed:** 1 kg — 0,01 €/ 1 t — 7,67 €
7. **Aia- ja haljastusjäätmed** (ei tohi sisaldada puidujäätmeid, puude ja põõsaste oksa, pinnasejäätmeid, olmejäätmeid, pakendeid): 1 kg — 0,01 €/ 1 t — 7,67 €

Vajadusel nõustamine ning info: MTÜ Valgamaa Omavalitsuste Liidu kesk-konnaosakond, Kesk 12, tel 515 6955.

Igaühe panus on oluline keskkonna puhtamana hoidmisel ning linna väljanägemise parendamisel! Prügist ja ahervaremeist puhas linn ja maa muudab meid endiki paremaks sisemise rahulolu tõttu.

Olgem hoolivad!

Marju Kants

Valga LV linnahoolidusameti heakorra vanemspetsialist

Teade

Alates **1. septembrist** toimuvad **muudatused linnaliinibusside sõidugraafikutes**, seda seoses Valgamaa Kutseõppekeskuse hoone kasutuselevõetuga. Uued graafikud on välja pandud Valga linna koduleheküljel www.valga.ee, paberikandjal on need saadaval Valga Linnavalitsuse kantselisel.

Valga saab kasu saastekvootide müügist

Eelmise aasta lõpus avanes Valga linnal, nagu ka kõikidel teistel Eesti omavalitsustel võimalus taotleda raha Eesti riigi poolt müüdavate saastekvootide tuludest oma hoonete energiasäästlikumaks muutmiseks.

Elo Mets

Valga LV arenguameti juhataja

Objektide valikul eelistati avalike teenuste kvaliteeti tõstvaid valdkondi. Kavandatud tööde teostamise tulemusena väheneb energiatarbimine ning sellest tulenevalt väheneb õhku paisatav CO₂ hulk. Nimelt osaleb Eesti rahvusvahelise kliimamuutuse raamkonventsiooni Kyoto protokollil alusel toimivas heitmekvoodi kauplemisüsteemis, mille raames saadud tulu tohib kasutada üksnes CO₂ heitekoguste vähendamisele suunatud projektide ja toetusmeetmete rahastamiseks.

Valga linn esitas taotluse 9 hoone osas: Pääsuke ja Buratino lasteaed, Jaani kirik, jaamahoone, sõjaajaloo muuseum, saun, vene gümnaasium, kutseõppekeskuse õpilaskodu ja gümnaasium. Raha saamise üheks eelduseks oli see, et objekt sisaldub kohaliku omavalitsuse arengukavas. Kuivõrd saun ja õpilaskodu seda ei olnud, siis võeti need hooned nimekirjast maha. Sama saatus tabas ka Jaani kirikut, mis on linna jaoks väga oluline ja vajab hädasti remonti, aga kahjuks ei vastanud seekordse toetuse tingimustele — see hoone nimelt ei kuulu Valga linnale.

Tänaseks päevaks käib aktiivne töö kolmel objektil: Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsiooni muuseum ehk rahvakeeli sõjaajaloo muuseum, Valga Lasteaed Buratino ja Valga Lasteaed Pääsuke. Hoonete renoveerimist korraldab riigi kinnisvara aktsiaselts koos linnavalitsusega ning projektide elluviimise eest vastutab Rahandusministeerium.

Kõige kaugemale on tegevusega jõutud sõjaajaloo muuseumis, kus

väiksemate töödena vahetatakse mõned aknad ja remonditakse osaliselt hoone ventilatsioonisüsteemi, mahukamate töödena uuendatakse küttesüsteemi ning vahetatakse välja hoone sisene küttesüsteem, st paigaldatakse uued radiaatorid. Muuseumi juhataja Meelis Kivi on juba leidnud rakenduse vanadele, hoonest välja lammutatud malmradiaatoritele — nimelt müüdi need vanarauaks ning saadud raha eest korrustatakse muuseumi peasissepääs. Tööd plaanitakse valmis saada hiljemalt 19.–20. augustil toimuva rahvusvahelise militaariajaloo festivali ajaks.

Juulikuus algasid ehitustööd lasteaias Buratino, kus vanad aknad-ukseid vahetatakse uute vastu, soojustatakse ühe hoonekorpusse fassaad, korrustatakse ja remonditakse korpuse katuse kandekonstruktsioone ning paigaldatakse uus katusekate, lisaks soojustatakse põõning. Tööde lõpuajaks on plaanitud detsember.

Augustis algavad tööd ka lasteaias Pääsuke, kus samuti vahetatakse vanad aknad uute vastu, vahetatakse välja ka välisüksed, soojustatakse terve hoone fassaad ja remonditakse katus, lisaks korrustatakse ventilatsioonisüsteemi. Ehitustööd lõpevad samuti detsembris, nii et uut aastat saavad nii Buratino kui ka Pääsuke lasteaia lapsed alustada soojemates ruumides.

Saastekvootide müügist saab kasu ka Valga Hoolekandekeskus, kuhu soetatatakse ja paigaldatakse päikesepatarei sooja vee saamiseks. On lootust, et Valga Vene Gümnaasium ja Valga Gümnaasium saavad raha hoonete energiasäästlikumaks muutmiseks.

Saastekvootidega kauplemise süsteem käivitati EL-is 2005. aastal. Kauplemisüsteem on seni maailmas ainulaadne, sest selles ei kauple mitte

riigid, vaid kohustuslikus korras kõik ettevõtjad, kes tegutsevad teatavates eriti saastavates valdkondades (energia tootmine, raudmetallide tootmine ja töötlemine, mineraal tööstus, paberi ja papi tootmine ja töötlemine, lennundus). Sellisel kujul on tegemist keskkonnakaitse nn majandusliku meetodiga, kus turusituatsioon hakkab ettevõtjaid stimuleerima kasvuhoonegaaside emissiooni vältimiseks.

Lühidalt

Parandame parkimiskorraldust

Valga Linnavalitsuse tellimisel on valminud parkimisuuring ning analüüs. Kaardistati parkimiskohad 24 eraldi asetsevas või teeäärses parklas, teostati parkimisloendus Kesk tn piirkonnas ning samas ka parkimiskestvuse uuring.

Parkimisuuringu tulemustest lähtuvalt, arvestades ilmnenud parkimisprobleeme, kavandab linnavalitsus olemasolevates parklates parkimiskorralduse muudatuste tegemist ja täiendavate parkimiskohtade tähistamist. Samuti kavandatakse uute parkimiskohtade rajamist. Linnavalitsus kaalub ka parkimisaja piirangu kehtestamist Kesk tn piirkonna parklates (näiteks 2 tundi).

Parkimisuuringu ja analüüsi saab lähemalt tutvuda Valga linna kodulehel aadressil: <http://www.valgalv.ee/et/Linnakodanikule/Linna-transport/Parkimiskorraldus>

Arno Uprus

Valga LV linnahoolidusameti juhataja

Sport

„Mehed Liikuma“

Valga Maavalitsuse eestvedamisel viiakse Valga maakonnas 2011. aastal ellu Euroopa Sotsiaalfondi meetme „Tervislike valikute ja eluviiside soodustamine“ kaudu rahastatud projekti „Mehed Liikuma Valgamaal“, mille sisuliseks teostajaks on MTÜ ABC Arendus.

Projekti „Mehed liikuma Valgamaal“ üldiseks eesmärgiks on tõsta erinevates Valgamaa kogukondades ja piirkondades elavate meeste liikumis- ja terviseteadlikkust, muuta tervisega seotud hoiakuid ja anda seega panus tervislikel põhjustel tööturul välja langenud inimeste osakaalu vähendamisele maakonnas.

2010. aastal valminud Valgamaa terviseprofiliis tõdetakse, et ainult 42% meie meestest peab oma tervist heaks (madalaim näitaja Eestis!) ning igapäevategevus on tervise tõttu piiratud tervelt 47% meestest (suurim näitaja Eestis!). Seda statistikat võimendavad meeste füüsilise aktiivsusega seotud näitajad (28% mehi iseloomustab vähene aktiivne liikumine, 43% noormeestest on väga vähesel määral aktiivsusega jne). Statistikaameti andmetel elavad mehed Eestis tervena keskmiselt 54,8 eluaastat, mis on küll viimastel aasta-

„Mehed Liikuma“ Valgamaa meeste aktiivgrupp: (vasakult) Margo Saaron, Kalev Härk, Alar Nääme ja Mario Ostnik.

tel hoogsalt tõusnud, kuid jääb alla enamikele Euroopa Liidu liikmesriikide vastavatele näitajatele. Ka Eesti meeste keskmine eluiga on madalaimaid Euroopas.

Projekti raames on praeguseks moodustatud 20-liikmeline „Mehed Liikuma“ Valgamaa meeste tervise- ja liikumisala aktiivgrupp, toimunud on esimene liikumisüritus (Valga Rahvatratlon) ja välja on antud ajaleht „Mehed Liikuma Valgamaal“. Ees on aga ootamas projekti vahenditest läbiviidav „Tõrva sildade jooks“ 12. augustil ning meeste (22.09. Valgas) ja noormeeste (07.10. Valgas) tervisefoorumid. Planeeritud tegevuste kogumaksumuseks on 10 170,90 €, millest Euroopa

Liidu toetus moodustab 95%. Projekti kaasfinantseerijaks ja ühtlasi koostööpartneriks on Valgamaa Spordiliit.

Lisaks on Valgamaa Partnerluskoogu rahastanud MTÜ ABC Arendus poolt koostatud projekti „Mehed Liikuma 2011 Valgamaal“, mille raames on kavandatud „Mehed Liikuma“ Valgamaa meeste aktiivgrupi tegevuse edendamine, meeste tervisega seotud trükiste valmistamine ja esmakordselt maakonnas läbiviidav terviseradade videokardistamine.

Lisainfo: www.mehedliikuma.ee

Sii Ausmees

„Mehed Liikuma“ eestvedaja

Ajaleht VALGA LINNA LEHT
ilmub Valga Linnavalitsuse kullal
Valga linnakodanikele tasuta

Väljaandja: Valga Linnavalitsus
Linnavalitsuse kantselisel:
Puiestee tn 8,
68203 VALGA
Telefon: 766 9900; 766 9910
Faks: 766 1351
E-post: valgalv@valgalv.ee

Toimetuse / reklaam:
Avalike suhete spetsialist Hele Heletäht
Telefon: 766 9902; 5347 2255
E-post: hele.heletah@valgalv.ee
www.valga.ee

Toetus: Editor Grupp OÜ

Trükk: Baltic Print & Banners OÜ
Trükiarv: 8000 EST/2000 RUS

Valgamaa Kutseõppekeskus saab oma maja

Valgamaal on kutseõpet jagatud juba pisut üle 100 aasta — erinevate nimedega koolides ja erinevatel erialadel —, ent kuni tänaseni ei ole koolil päris oma maja olnud. Nüüd, 1. septembril, on käes meie suurpäev!

Laur Speek
Valgamaa Kutseõppekeskuse direktor

Valgamaa Kutseõppekeskuse (KÕK) hoonetekompleksi ehitustööde leping sõlmiti AS-iga NCC Ehitus 15. septembril 2009 ning tänavu 1. septembril avame pidulikult uue õppekompleksi, mis on ehitatud 550 õpilase vajadusi arvestades. Õpilaskodus on 100 kohta, ühestes ja kahestes tubades. Uues kompleksis on välja ehitatud ja ajakohaselt sisustatud õppeklassid ning laboratooriumid autotehnika, puidutöö, laomajanduse, kokanduse, müüja, õmbluse jt õpetatavate erialade jaoks. Seega saab Valga kutseharidus lõpuks endale nüüdisaegsed hooned ja sisustuse. Oma hooned on oodatud juba alates kutsehariduse taastamisest Valgas 1984. aastal.

Et see teoks sai, peame olema tänulikud eelkõige meie kooli endistele ja praegustele õpilastele ning kooli töötajatele, kes on erinevatel aegadel teinud oma valiku kutseõppe kasuks Valga linnas, samuti Valga Linnavalitsusele ja Valga Maavalitsusele, kelle juhid toetasid järjekindlalt rea aastate jooksul kutseõppekeskuse uue hoonetekompleksi valmimist Valgas. Meie tänu kuulub ka Haridus- ja Teadusministeeriumile mõistmise eest, et ka vabariigi lõunapiiril on tänapäevane kutseõppekeskus hädavajalik. Uue Valgamaa Kutseõppekeskuse hoonetekompleksi avamise päev on suurpäevaks meile kõigile.

Õppetöö täna

Õpilaste arv on Valgamaa kutseõppekeskuses viimastel aastatel püsinud 550 ringis.

Praegu saab kutseõppekeskuses õppida põhihariduse baasil autotehnikuks, hooldustöötajaks, kodumajandust, kokaks, logistika klienditeenindajaks, müüjaks, samuti palkmaja ehitajaks, rõivaõmblejaks, rätsepaks, tiseriks.

Keskhariduse baasil on võimalik õppida hooldustöötajaks, müügikonsultandiks, palkmaja ehitajaks, toidu- ja esmatarbekaupade müüjaks, rätsepaks ja veokorraldajaks.

Põhihariduse nõudeta on abikoka, kodumajanduse ja autoplekksepa erialad.

Alates 2000. aastast on kutseõppekeskuse juures ka täiskasvanute koolituskeskus, kus on lisaks ümber- ja täiendõppele võimalik läbida erinevaid koolituskursusi, näiteks saab omandada keevitaja, raietöölise, pagar-kondiitri, koka ja müüja eriala. Lisaks saab veel õppida autojuhtimist, eesti keelt ning mitutki võõrkeelt.

Valgamaa Kutseõppekeskuse Täiskasvanute Koolituskeskus on üks tugevamaid vabariigis. Igal aastal läbib koolituse üle 1200 inimese.

Kutseõppekeskuse lähemast tulevikust

Valgamaa Kutseõppekeskus hakkab muutuma rahvusvaheliseks haridusasutuseks. Kui Eesti ja Läti haridus- ning teadusministeeriumid jõuavad kokkuleppele, on 2012./13. õppeaastal plaanis avada kaks lätikeelset õpperühma, mis pakuksid kutseharidust ka Põhja-Läti noortele. Mõistagi tuleb sellise rahvusvahelise õppe läbiviimiseks teha koostööd naabrite, Valka Kihelkonnaduumaja ja Valmieras paikneva Vidzeme Kolledžiga ning kaasata ka teisi Põhja-Läti kutseõppeasutusi ja ettevõtteid.

KÕK-i peasissekäik.

Ehitusplats enne...

... ja nüüd.

Nurgakivi panek.

KÕK-i õpilaskodu.

Lähiaastate arengukavas seisab ka Valga Logistika Kompetentsikeskuse loomine Valgamaa Kutseõppekeskuse struktuuriüksusena. Vastav taotlus esitatakse EAS-ile 15. septembril 2011.

Samuti kavatakse Valgamaa Kutseõppekeskuse välja töötada asjakohane õppekava — et hakata ette valmistama hea väljaõppega energiatõhusate hoonete planeerijaid ja ehitajaid ning hooldusspetsialiste.

Haridus

Valga linn toetab kooliteed alustavaid lapsi

Valga linn toetab esimesse klassi minevad lapsi ning kolme- ja enamalapselisi peresid laste koolimineku puhul.

Ranitsatoetus — toetus lapse 1. klassi õppima asumise puhul, toetuse suurus on **63,91 eurot** (1000 krooni). Toetust taotleva lapsevanema ja õppima asuva lapse elukohaks peab olema registreeritud Valga linn. Toetus vormistatakse Valga Linnavalitsuse sotsiaalabimedis, kuhu tuleb esitada avaldus koos isikut tõendava dokumentidega. Tõendit lapse õppima asumise kohta pole vaja eraldi esitada, andmed on sotsiaalabimedis olemas juba õpilaste nimekirja kinnitamisest alates (mai–juunikuul).

Kolme- ja enamalapselise pere koolitoetus — iga-aastane toetus perele, kus kolm või enam kuni 19-aastast last õpivad päevase õppevormiga koolis või omandavad põhiharidust kaugõppevormis. Toetuse suurus on **127,82 eurot** (2000 krooni) kalendriaasta kohta. Toetust on õigus taotleda ühel Valga linna elanikeregistrisse kantud lapsevanematest. Toetus vormistatakse Valga Linnavalitsuse sotsiaalabimedis, kuhu on vaja esitada lapsevanema isikut tõendav dokument, pangakonto number ja tõendid laste õppeasutustest seal õppimise kohta.

Avaldused toetusteks saab kirjutada kohapeal või saata posti teel koos vajalike andmetega ja koolitõenditega.

Hariduskonverents tulekul

Uue õppeaasta avalöögiks on 25. augustil kell 10 algav hariduskonverents teemal „Õpetaja kui muutuste eestvedaja“.

Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses toimuvale konverentsile oodatakse Valga linna ja maakonna pedagooge ning koolijuhte. Haridus- ja teadusministeeriumi poolt on kavast etteantud haridusest, haritusest ja muudatustest Eesti haridusmaastikul, uutest õppekavadest ning PISA testide tulemustest.

Edukogemusi vahendavad tublid koolijuhid Ivo Eensalu ja Ale Sprenk. Kuhu peaks liikuma tänane kool, et meie noored ei jääks tööturul hätta? — räägib Andres Arrak. Ülevaate isiksuse ja organisatsiooni seaduspärasustest ning sellest, kuidas olla muutuste eestvedajaks, teeb Mart Nurk. Direktor Laur Speek tutvustab uut Valgamaa Kutseõppekeskusest ja sealseid võimalusi.

Konverentsipäeval müüvad kirjastused Avita ja Koolibri oma trükiseid kultuuri- ja huvialakeskuse ovaalsaalas.

Konverentsi päevakava on saadaval Valga linna kodulehel www.valga.ee

Valga Kaugõppegümnaasium sai direktori

Kaugõppegümnaasiumi senine direktori kohusetähta Helle Ritso loobus juhtimisülesannetest. Konkursile esitatud kahe kandidaadi seast valis Valga Linnavalitsuse direktori ametikohale Tanel Soovares, kes asub tööle alates 15. augustist 2011.

Tanel Soovares on omandanud kõrghariduse Tallinna Ülikoolis, kus jätkab õpinguid magistrakraadi omandamiseks. Ta on varasemalt töötanud pedagoogina ja tal on viieaastane koolijuhtimise kogemus.

Tanel Soovares on valgalane, kes pabustab Valga linna hariduse ja kohaliku elu edendamise kultuurivaldkonnas Piirlinna Bigbandi tegevuse kaudu.

Claabu Mängumaa kutsub!

Käesoleva aasta aprillis-mais toimus Valga Maavalitsuse, SA Valgamaa Arenguagentuur, Valgamaa Omavalitsuste Liidu ja ajalehe „Valgamaalane“ eestvedamisel konkurs „Valgamaa ettevõtluse auhind“, kus Parima Uustulnuka tiitli noppis Valga linnas tegutsev noor ja edumeelne Claabu Mängumaa.

Liisi Paabut
Valga LV arengumeti peaspetsialist

Osatühiing Claabu omanikeks on kaks ettevõtlikku naist — tartlane Krista Klaus ja Valgas kasvanud-õppinud ning nüüd Tartu linnas elav Heli Kuimet.

Claabu Mängumaa on ainus oma- taoline ettevõtte Valgas, kus pakutakse põnevat lustimist erinevas vanuses lastele. Peamiselt külastavad mängumaa 5–10-aastased lapsed, kuid ka sülelapsed koos vanematega leiavad endale meelepärast tegevust. Mängumaal saab hüppata, joosta, liugu lasta, pallimeres supelda, lisaks saab mängida lauajalgpalli, õhuhokit ja piljardit ning meisterdada Lego klotsidest fantaasiarikkaid asju. Ka ei pelga üle ükseläve astuda juba vanemad poisid ja tüdrukud, keda meelitavad mängumaale eelkõige Wii ja PS3 mängud ning batuut.

Claabu Mängumaa on ühtlasi vahva koht sünnipäeva või mõne muu tähtpäeva tähistamiseks. Siinkohal vääriv

märkimist, et noorim sünnipäevalaps mängumaal on olnud kuuekuune tüdrukutiirts, vanim aga 15. sünnipäeva tähistanud pois.

Mängumaa on kiiresti populaarsust kogunud nii valgalaste kui ka Valka elanike seas ning lisaks on mängumaal kuulda olnud ka saksa, inglise, rootsi ja soome keelt.

Alates 2010. aasta septembrist plaaniti Claabu Mängumaal hakata pakkuma ka beebikooli ja beebide võimlemise teenust. Komplekteeriti esimesed huviliste grupidki, kuid siis selgus, et mängumaa ruumid ei lähe korralikult soojaks — keskmine temperatuur keskküttega küttes oli vaid 16–17 kraadi ning ... uus teenus jäi käivita-

mata. Kuivõrd läbirääkimised ruumide rendile andjaga pole siiani laabunud, siis ei oska Claabu OÜ üks omanikest Krista Klaus ka praegu öelda, millal beebidele kooli- ja võimlemisteenust saab pakkuma hakata. Omanikud pole siiski pead norgu lasknud ning on optimistlikud, et külmade ruumide probleemile leitakse lahendus — kas siis muu küttesüsteemi või ruumide vahetuse näol.

Lähitulevikus soovivad mängumaa juhid hakata korraldama erinevaid üritusi ja infopäevi. Lisaks uutele teenustele väljatöötamisele soovitakse juurde osta ka uusi mänguasju ning laste tungival palvel uusi PS3 ja Wii mängu.

Esimesele tegutsemisaastale tagasi vaadates rõõmustab Krista, et Claabu Mängumaa on Valga linnas väga kiiresti omaks võetud ning ettevõtte käima lükkamine oli tänu valgamaalaste aktiivsusele oodatust lihtsam. Claabu OÜ omanikud Krista ja Heli kutsuvad kõiki lapsi ja lapsemeelseid kaasa looma Claabu Mängumaa tegemistes!

Kultuur

Huviringid alustavad uut hooaega

Sügis algab astrite õitsemise ja vahtralehtede leegitsemisega ... Sinna on veel pisut aega, ent Valga Kultuuri- ja Huvialakeskus teeb juba praegu tööd selle nimel, et alustada uut hooaega 14. septembril.

Hele Heletäht
Valga LV avalike suhete spetsialist

Ringidesse oodatakse nii vanu häid tuttavaid kui ka uusi teotahetlisi lapsi — et pakkuda kõigile soovijatele võimalust osaleda huvipakkuvates tegevustes. Lõbusad ja loovad laulutantsud saavad selgeks ning kunsti- ja meisterdustööd valmivad isetegevuse käigus — asjatundlike ja professionaalsete õpetajate juhendamisel.

Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse direktori Merike-Kai Jeetsi sõnul on huvikoolis tegevust leidnud igal õppeaastal enam kui 300 õppurit, keda juhendab 14 väga tublit ja oma ala hästi tundvat õpetajat. Kõikidele ringides osalejatele antakse omandatud oskuste kohta kevadeti ka tunnistused.

Direktor Merike-Kai Jeets peab väga oluliseks anda lastele esinemisvõimalusi ja laste vanematel saada ülevaadet, milliseid oskusi on lapsed omandanud. Kaks korda aastas — jõulude ajal ja kevadel — toimub huviringide kontsert, kus astuvad üles kõik laulu-, tantsu- ja sõnakunstiga tegelevate ringide õpilased. Traditsiooniliseks on saanud ka iga-aastased õpilastööde näitused. Eespool nimetatud üritused on alati meenud ja külalisterohked. Lisaks nimetatutele võtavad ringid oma kollektiividega aktiivselt osa mitmesugustest maakondlikest ja vabariiklikest üritustest: antakse kontserte ja osaletakse konkurssidel, et muuta huvitegevus võimalikult põnevaks.

Õppetasu, olenemata valitud ringide arvust, on õpilase kohta 3,20 eurot kuus, mis tasutakse Valga Linnavalit-

suse poolt esitatud arve alusel. Ringide avamine sõltub soovijate arvukusest, mistõttu ootame kõiki lapsi ja lapsevanemaid 14. septembril, avatud uste päeval aktiivselt registreeruma.

Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuse planeerib lastele ja õpilastele uuel hooajal avada järgmised ringid:

- **Kunstiring**, juhendaja Ülla Blaasen
- **Lilleseade**, juhendaja Kersti Kruška
- **Vitraaž ja klaasisulatus**, juhendaja Kersti Kruška
- **Viltimine**, juhendaja Kersti Kruška
- **Ehete valmistamine**, juhendaja Kersti Kruška
- **Kodukultuur**, juhendaja Viivi Nukk
- **Tantsuring Max-Mary**, juhendaja Lea Skomorohhova
- **Tantsuring Sära**, juhendaja Pille Puna
- **Peotants**, juhendaja Marika Lalin
- **Linetants**, juhendaja Maarika Hõbejõgi
- **Rahvatants**, juhendaja Virve Sinisalu
- **Lauluring**, juhendaja Lenel Rand
- **Sõnakunstiring**, juhendajad Varje Schmidt ja Maimu Vismann
- **DJ school**, juhendaja Tarmo Lääts
- **Kabe- ja malering**, juhendaja Toivo Tiislär

Kultuuri- ja huvialakeskuse direktor Merike-Kai Jeets kutsub kõiki huvilisi kaasa lööma uuel õppeaastal huvikooli tegevuses ning ootab juhendajateks uusi aktiivseid inimesi, kes oleksid valmis oma oskusi ja teadmisi edasi andma ringitööks.

Kohtumiseni 14. septembril!

Rahvusvaheline Valga Militaarajaloo Festival 19.–20. august 2011

Reede, 19. august

- **kell 10.00–21.00 Viikingite laager Pedeli puhkealal** (Pika tn ääres): õpitoad, muistne võitlus pehmikmõökadega, viikingite laev. Viikingite laevaga sõit 2 €. Lastele ning õpilastele (kuni 12. klass) 1 €.
- **kell 15.00–18.00 Militaarajaloo festivali avamine ning temaatilised tegevused Valga spordihalli juures** (J. Kuperjanovi tn 36).
- **kell 15.00–15.15 Militaarajaloo festivali avatseremonia**.
- **kell 15.15–18.00 Kaitseliidu, Politsei- ja Piirivalveameti, Päästeteenistuse, Maksu- ja Tolliameti, Eesti Punase Risti Valgamaa Seltsi, Kaitseliidu Vanaautode Klubi ja Kaitseväe Värbamiskeskuse näitused ning esitlused**. Kaitseväe orkestri ning Politsei- ja Piirivalveameti orkestri esinemised.
- **kell 17.30 Põhjasõja näidislahing**. Üks episood Põhjasõjast, kus viiakse läbi loomutruu näidislahing: mehed ajaloolistes vormides ning vastavas relvastuses.
- **kell 18.30–19.00 Politsei- ja Piirivalveameti esitlus: pinnalt päästmine Pedeli jõel** (Pedeli puhkeala Pika tn ääres).
- **kell 19.30–21.00 Kultuuriprogramm SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsiooni muuseumi (VIKP) territooriumil Pikk tn 16A**. Rahvatantsurühm „Rukkilill“. Segakoor „Rõõm“. Ansambel „Lindpriid“ kontsert. Pilet 6 €, õpilastele (kuni 12. klass) 3 €.

Laupäev, 20. august

- **kell 08.00–15.00 Rahvusvaheline vanavaralaat ja tegevused SA VIKP territooriumil** (Pikk tn 16A). Pilet 1.50 €, õpilastele (kuni 12. klass) 1 €. Padrunikollektsioonäride kokkutulek. Avatud püsiekspositsioon.
- **kell 09.25 Linnapea tervitus taasiseseisvumispäeva puhul**.
- **kell 09.30–13.15 Kultuuriprogramm**. Piirilinna Bigband. MTÜ Kungla muusikali trupp. Ansambel „Remaining Bullet“.
- **kell 10.00–24.00 Viikingite laager Pedeli puhkealal** (Pika tn ääres). Õpitoad; lahing viikingilaevaga ja pidu viikingilaagris. Viikingite laevaga sõit 2 €, lastele ning õpilastele (kuni 12. klass) 1 €.
- **kell 14.00–15.30 Sõjameeste paraad Valga linnas, marsruudil Peetri tn–Pikk tn–Jaama pst–Vabaduse tn**. Sõjamehed ajaloolistes vormides ning sõjatehnika läbi aegade.
- **kell 17.00–19.00 Kultuuriprogramm ja temaatilised tegevused Transpordi tn 1 ääres**. MTÜ Valga Koerteklubi demonstratsiooniesinemine. Piirilinna Bigband.
- **kell 18.00–19.00 Näidislahing „Eesti 1944“**. Loomutruu näidislahingus episoodid 1944. aasta lahingutest. Näidislahingus osalevad sõjaajaloo klubide liikmed 12 riigist.
- **kell 19** Militaarajaloo festivali lõpetamine

Temaatilised näitused

- **01.07–31.08.2011** II maailmasõja aegse tehnika mudelite näitus Valga Muuseumis (Vabaduse tn 8) K–R 11.00–18.00, L 10.00–15.00
- **15.08–20.08.2011** Kaitseliidu ajalugu tutvustav näitus SA VIKP territooriumil (Pikk tn 16A) E–R 08.00–16.00, L 08.00–15.00

Rahvusvahelise Militaarajaloo festivali Viikingilaagri ajakava

Reede, 19. august 2011

- **10.00** Muinasvõitluse treening puukai-gastega; muistse toidu valmistamine
- **11.00** Regilaulu õpituba
- **12.00** Jutustus viikingite ajast koos muinasvõitlejate demonstratsiooniesinemisega. Külalastjad saavad võitlusvarustust katsuda ja selga passida ning soovi korral ka täisvarustuses võitlust proovida.
- **13.00** Kõlappaela töötuba (6 osalejat). Ühenõelatehnikas kudumi töötuba (6 osalejat).
- **13.30** Muistne võitlus pehmikmõökadega — lahingmängud. Regilaulu õpituba.

- **15.00** Võistumängud viikingite moodi
- **16.00** Kõlappaela töötuba (6 osalejat). Ühenõelatehnikas kudumi töötuba (6 osalejat).
- **17.00** Muistse toidu valmistamine. Regilaulu õpituba.
- **17.00** Jutustus viikingite ajast koos muinasvõitlejate demonstratsiooniesinemisega. Muinasvõitlejate massilahing. Külalastjad saavad võitlusvarustust katsuda ja selga passida ning soovi korral ka täisvarustuses võitlust proovida.
- **19.00** Muistne võitlus pehmikmõökadega — lahingmängud

Laupäev, 20. august 2011

- **10.00** Muinasvõitluse treening puukai-gastega. Muistse toidu valmistamine
- **11.00** Regilaulu õpituba
- **12.00** Viikingivõitlejate mõõgaturniir
- **14.00** Kõlappaela töötuba (6 osalejat). Ühenõelatehnikas kudumi töötuba (6 osalejat).
- **14.30** Muistne võitlus pehmikmõökadega — lahingmängud. Regilaulu õpituba.
- **16.00** Võistumängud viikingite moodi. Kõlappaela töötuba (6 osalejat). Ühenõelatehnikas kudumi töötuba (6 osalejat).

- **17.00** Muistse toidu valmistamine. Regilaulu õpituba.
- **18.00** Jutustus viikingite ajast koos muinasvõitlejate demonstratsiooniesinemisega. Muinasvõitlejate massilahing. Külalastjad saavad võitlusvarustust katsuda ja selga passida ning soovi korral ka täisvarustuses võitlust proovida.
- **19.00** Muistne võitlus pehmikmõökadega — lahingmängud
- **21.00** Lahing viikingilaevaga ja pidu viikingilaagris — viikingid ründavad laeva, millelt röövitakse vangis peetud neid. Kui viikingid on randa jõudnud, algab rannas lõkke ümber korralik pidu muist-sel moel, kus saab kuulda torupillijorinat ja regilaulu, saab näha tuleloopimist ja saab ka ise muistisel moel tantsu lüüa — ja nõnda südaõni välja!

Kõige muu kõrval käib viikingilaagris pidev elu ja melu. Kõik huvilised on oodatud uudistama, küsimusi esitama, katsuma relvi ja turviseid ning saama osa viikingilaagri tavalust.

Sport

Valga korvpallikool alustab teist hooaega

Valga korvpallikool (KK) on tegutsenud juba kaks hooaega. Valga KK-I on meeskond kõrgliigas, II liigas ning Eesti Meistrivõistlustel on esindatud ka eri vanusegruppide tüdrukud-poisid.

Hooajal 2011/2012 treenib põhi-meeskonda Ozell Welss ning noortega aitab tegeleda Nenad Petrovitc. Valga KK suvel korraldatud korvpallilaagris osales umbes 80 noort kasvandikku. Olemas saanud korvpalli arendada ka mitmes vallas. Sügisel peaksid treeningud jätkuma Valgas, Tõrvas, Riidajas, Keenis ja loodetavasti ka Pukas.

Ootame treeningutesse uusi korvpalli-huvilisi!

Kontakt:
Antti Vasar, tel 5698 5868
ja Siret Jallai, tel 5615 9787.

Ettevõtjate spordipäev

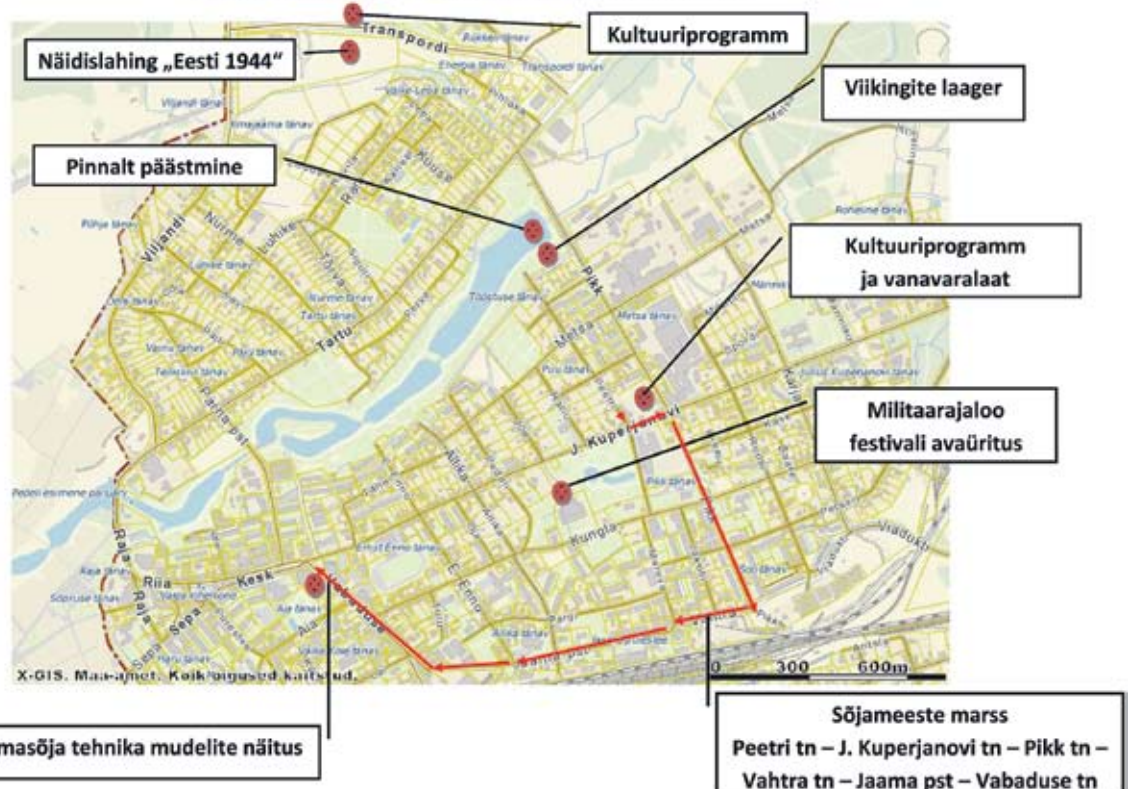
Valga linn ootab kõiki Valga linnas tegutsevaid ja Valga linnaga seotud ettevõtjaid ühisele suve lõppu tähistavale meelelahutuslikule spordipäevale **27. augustil 2011** Valga Keskstaadionil. Eelregistreerimine 19. augustini, lähem info: arengumeti juhataja Elo Mets, tel 766 9964, e-post: arengumet@valgalv.ee

Sportliku päeva esialgne programm:

- **12.00** Osalejate registreerimine, info võistluste kohta ja linnapea avasõnad.
- **12.30** Spordipäeva algus ja võistlused, sh lendgolf, kuulitõuge (vasak + parem käsi), paigalt kaugushüpe, joonekõnd, asjavise jne.
- **15.00** Teatevõistlused
- **16.00–18.00** Saun staadioni ruumides + grill, mälumäng jm seltskondlikud võistlused.

Iga ettevõtte kohta oodatakse 2 osalejat. Kohtumiseni!

MILITAARAJALOO FESTIVALI ÜRITUSTE TOIMUMISKOHAD

Järgmises lehes: Kultuurielust Valga linnas • Ülevaade ettevõtjate spordipäevast • Valga haigla ehitusest